

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН В ЦИФРОВОМУ
СЕРЕДОВИЩІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Спеціальність К9 Правоохоронна діяльність
Галузь знань К Безпека та оборона

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 3 від 10 жовтня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання відносин в цифровому середовищі
Викладач	Стефанишин Наталія Михайлівна, кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права, доцентка
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	nataliia.stefanyshyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua/ . Під час вивчення навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять із здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система правових норм українського законодавства та законодавства зарубіжних країн, що регулюють відносини у цифровому середовищі.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є розширення та поглиблення в здобувачів системних знань щодо механізму правового регулювання відносин в цифровому середовищі передбачених цивільним законодавством України та особливостями їх правового регулювання. Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм законодавства України, що регулюють правовідносини в цифровому середовищі, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації таких прав, правильного застосування норм цивільного законодавства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
<u>Спеціальні компетентності:</u> СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ. СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел. СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	
<u>Програмні результати навчання:</u>	

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	10
семінарські	-
практичні	20
лабораторні	-
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5	К9 Правоохоронна діяльність	3-ий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Тема № 1. Правовідносини у цифровому середовищі: поняття та загальна характеристика	2	2	8
Тема № 2. Електронні документи та електронний документообіг. Електронний цифровий підпис.	2	2	8
Тема № 3. Правовий режим ДІЯ-СІТІ.	2	2	6
Тема 4. Веб-портал ДІЯ. Інші інформаційні портали та електронні ресурси.	-	2	8
Тема №5. Договір як універсальна форма правового регулювання відносин у цифровому середовищі: поняття, види	2	4	8

та особливості правової природи.			
Тема №6. Електронні правочини. Смарт-контракт та Гіг-контракт.	-	2	6
Тема №7. Електронна комерція. Електронні гроші, криптовалюта та віртуальні активи.	2	4	8
Тема №8. Охорона та захист авторських прав і суміжних прав у цифровому середовищі.	-	2	8
ЗАГ.:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу виноситься: 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 3 закритих тестових запитань, які оцінюються по 5 балів та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 15 балів. Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1

	МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kcr.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcr.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі здобувачі відвідуватимуть лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Стефанишин Н.М., Схаб-Бучинська Т.Я. Штучний інтелект в системі об'єктів цивільних прав / Аналітично-порівняльне правознавство - електронне наукове фахове видання. 2023. №3. С.126-131.
 2. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с.
 3. ІТ-право: теорія і практика. За ред. Є.О. Харитоновна, О.І. Харитоновної. Одеса: Фенікс, 2019. 472 с.
 4. Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитоновна О. І. Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с.
 5. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.
 6. Баранов О. А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика. Київ : Едельвейс, 2014. 434 с.
 7. Тарасенко Л.Л. Комп'ютерна програма, як об'єкт інтелектуального права. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 251.
 8. Косяченко К.Е. Зміст та особливості правового регулювання і реалізації права інтелектуальної власності в контексті цивільно-правових відносин. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 118–121.
 9. Леонтєва Л.В. Види юридичної відповідальності за порушення права інтелектуальної власності. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 5. С. 189–191.
 10. Гришко І.Ю., Уткіна М.С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Прикарпатський юридичний вісник. 2020. Вип. 4. С. 26–30.
 11. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність / Д.В. Журавльов, К.І. Чижмарь. Видавництво ЦУЛ, 2020. 220 с.
 12. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Енциклопедія інтелектуальної власності. / Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Видавничий дім "Гельветика", 2022. 580 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Стефанишин Н.М. Правове регулювання відносин в цифровому середовищі

<https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

**Викладач: Наталія СТЕФАНІШИН,
доцентка кафедри цивільного права**